Crna Gora
Državna revizorska institucija

Broj: 02-035/24-44/11
Podgorica, 06.12.2024. godine

Revizija uspjeha

TREĆI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PREPORUKA

datih u izvještaju o reviziji

„Efikasnost korišćenja subvencija za proizvodnju i pružanje usluga u poljoprivredi iz sredstava budžeta“

Podgorica, decembar 2024. godine

Na bazi Izvještaja o realizaciji preporuka subjekta revizije, a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu preporuka DRI, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i g. Zoran Jelić (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma održanoj 05.12.2024. godine usvojio je:

T R E Ć I I Z V J E Š T A J

o realizaciji preporuka datih u reviziji uspjeha

„Efikasnost korišćenja subvencija za proizvodnju i pružanje usluga u poljoprivredi iz sredstava budžeta“

Odgovornost subjekta revizije

Subjekt revizije je odgovoran za realizaciju i blagovremenu dostavu izvještaja o realizaciji preporuka.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Državna revizorska institucija je odgovorna za praćenje i izvještavanje o stepenu realizacije izdatih preporuka.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je 20.09.2024. godine dostavilo DRI Izvještaj (treći) o realizaciji preporuka.

Nadležni Kolegijum DRI je, na osnovu dostavljenog Izvještaja i dokumentacije subjekta revizije i ocjene državnog revizora, **zaključio** da:

- **četiri preporuke** su djelimično realizovane;
- **jedna preporuka je** u fazi realizacije i
- **četiri preporuke** nijesu realizovane.

Preporuka DRI broj:	Status preporuke / ocjena državnog revizora		Zaključak Kolegijuma DRI
1.	Preporuka je djelimično realizovana	DR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
2.	Preporuka je djelimično realizovana	DR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
3.	Preporuka je u fazi realizacije	UFR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
4.	Preporuka nije realizovana	NR	Nastaviti sa praćenjem preporuke

5.	Preporuka nije realizovana	NR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
6.	Preporuka je djelimično realizovana	DR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
7.	Preporuka nije realizovana	NR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
8.	Preporuka je djelimično realizovana	DR	Nastaviti sa praćenjem preporuke
9.	Preporuka nije realizovana	NR	Nastaviti sa praćenjem preporuke

Generalni zaključak Kolegijuma DRI:

Nadležni Kolegijum DRI zaključio je da subjekt revizije za predmetnu reviziju „Efikasnost korišćenja subvencija za proizvodnju i pružanje usluga u poljoprivredi iz sredstava budžeta“ u izvještajnom periodu od objavljivanja Izvještaja DRI (11.02.2022 godine) zaključno sa 20.09.2024. godine, nije realizovao preporuke DRI (preporuke su djelimično realizovane, u fazi su realizacije ili nijesu realizovane).

Na osnovu izvještaja subjekta revizije i ocjene državnog revizora, a u skladu sa Uputstvom o metodologiji vršenja revizije uspjeha i Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, Kolegijum je donio zaključak da je potrebno da:

- **subjekt revizije**, **do 05.12.2025. godine, dostavi DRI novi Izvještaj o realizaciji preporuka.**

Izvještaj o realizaciji preporuka DRI će dostaviti subjektu revizije i skupštinskom **Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje** i objaviti na web stranici DRI.

U prilogu Izvještaja DRI o realizaciji preporuka dati su **Obrasci za praćenje preporuka**.

Rukovodilac Kolegijuma DRI

_____

dr Branislav Radulović
Senator DRI

Akcioni plan subjekta revizije za realizaciju preporuka Izvještaj subjekta revizije o realizaciji preporuka			
Subjekat revizije	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	**Zakonski predstavnik subjekta revizije**	Vladimir Joković - ministar
Vrsta revizije	Revizija uspjeha	**Odgovorna osoba:** (ime i prezime, telefon, e-adresa)	Miroslav Cimbaljević, miroslav.cimbaljevic@mpsv.gov.me
Obuhvaćen period revizijom	2020. godina		
DRI broj (konačnog) izvještaja o reviziji**:**	02-035/22-46/8	Zavodni broj Akcionog plana za realizaciju preporuka iz izvještaja o realizaciji	05-307/22-586/4
Datum usvajanja (konačnog) izvještaja o reviziji**:**	11.02.2022. godine	**Mjesto**	Podgorica
Rok za dostavu Akcionog plana za realizaciju preporuka	11.03.2022. godine	**Datum dostave Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	13.maj 2022. godine
Rok za dostavu dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka		**Datum dostave dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	
Krajnji rok za dostavu izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji	11.08.2022. godine	**Zavodni broj Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:**	04-307/23-1034/2; 04-307/23-1034/6; 03-035/24-920/3
(čl. 15. Zakona o DRI)		**Datum dostave Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:**	21.02.2023; 24.01.2024; 20.09.2024.
Nadležni sektor	Sektor II	**Zavodni broj izvještaja o realizaciji preporuka**	02-035/23-456/2-1; 02-035/24-44/2-1; 02-035/24-44/9.
Odjeljenje	Odjeljenje za vršenje revizije uspjeha		
Revizorski tim	Blažo Savković, državni revizor Ivana Jovanović, državni revizor	**Datum dostave izvještaja o realizaciji preporuka**	23. 02.2023; 30.01.2024; 24.09.2024.

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Obezbijedi uspostavljanje i sistem kontrole poljoprivrednih registara i evidencija koji su Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju utvrđeni kao obavezni, na način da isti odražavaju objektivan uvid u stanje na poljoprivrednom gazdinstvu (oprema, mehanizacija, stočni fond itd.); sadrže ažurne i potpune podatke (kretanje cijena i količina poljoprivrednih proizvoda, referentne parcele, zahtjevi za podršku itd.).	Ministarstvo će pozvati registrovane poljoprivredne proizvođače upisane u Registar poljoprivrednih proizvođača da dostave ažurirane podatke koji se odnose na korišćeno poljoprivredno zemljište, opremu, mehanizaciju, stočni fond itd. Pribavljene podatke Ministarstvo će unijeti u registre.	Nosioci aktivnosti: Direktorat za plaćanja i direkcije za savjetodavne poslove u biljnoj i životinjskoj proizvodnji Rok za **realizaciju** aktivnosti: 1. jul 2023. Rok za **izvještavanje** DRI:	Ministartsvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je preko službi informisanja pozvalo poljoprivredne proizvođače da dođu u prostorije savjetodavnih službi i da izvrše ažuriranja u Registar poljoprivrednih proizvođača. https://www.gov.me/clanak/rok-za-upis-obradivih-povrsina-u-sizep-je-30-april https://seljak.me/savjetuje/poziv-poljoprivrednim-proizvodjacima-da-se-upisu-u-registar-poljoprivrednih-gazdistava/	Ocjena subjekta revizije: UFR – realizovano Ocjena DRI: DR – djelimično realizovana
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: Ministarstvo je tokom 2015. godine uspostavilo Registar poljoprivrednih gazdinstava, u koji se upisuju poljoprivredni proizvođači. Postoje poljoprivredna gazdinstva koja su neaktivna ili koja nijesu dostavila ažurirane podatke, te iste je neophodno ažurirati. Upis i promjena podataka u RPG je upravni postupak koji se vrši po zahtjevu nosioca poljoprivrednog gazdinstva. Nosilac je obavezan da redovno, u skladu sa Pravilnikom o obliku i načinu vođenja Registra subjekata i Registra poljoprivrednih gazdinstava, prijavljuje promjene podataka u RPG. Mi možemo ponovo javno putem sajta MPSV pozvati poljoprivrednike da redovno ažuriraju podatke.Takođe možemo objaviti spisak registrovanih poljoprivrednih gazdinstava sa datumom poslednjeg ažuriranja podataka. Sve promjene podataka koji se dostave Ministarstvo će unijeti u registre i uraditi administrativnu kontrolu. Terenska kontrola za podatke u RPG se ne radi. ova preporuka ne odnosi samo na RPG, čini mi se najmanje na RPG. Kretanje cijena i količina poljoprivrednih proizvoda kao i zahtjevi za podršku nisu dio RPG. Podaci o opremi i mehanizaciji se prikupljaju u statističke svrhe. RPG se vodi u skladu sa Zakonom i ne sadrži podatke o cijenama, količini poljoprivrednih proizvoda, niti evidentira ono što je dobijeno kroz mjere tj. ove preporuke se ne mogu realizovati kroz RPG. Referentne parcele se evidentiraju u SIZEP sistemu u skladu sa usvojenom regulativom. Dinamika upisa parcela zavisi od zahtjeva definisanih u pojedinoj mjeri. Nosioci poljoprivrednih gazdinstava su prijavili korišćenje 104.749,84 ha poljoprivrednog zemljišta. Zahtjevi za podršku, za mjere direktnih plaćanja koje sprovodi Direktorat za plaćanja se evidentiraju u sistemu Evidencija zahtjeva - GSAA od 2020. godine.				
(8)	Dostavljena dokumentacija:				
(9)	Komentar DRI				

<table>
<tr><th>Tačka nalaza</th><th>Preporuka DRI</th><th>Planirane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Rokovi</th><th>Realizovane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Status **</th></tr>
<tr><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td><td>(5)</td><td>(6)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Kontinuirano sprovodi aktivnosti na prikupljanju podataka za registre od državnih organa, javnih ustanova, agencija, koncesionara, jedinica loklane samouprave i drugih ovlašćenih institucija kako bi isti predstavljali pouzdan osnov za sagledavanje poljoprivrednih prilika u Crnoj Gori i vođenje politike razvoja u oblasti poljoprivrede</td><td rowspan="5">Potpisivanje memoranduma o saradnji sa organom uprave zaduženim za carinu</td><td>Nosioci aktivnosti:</td><td rowspan="5">Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je pripremilo sve aktivnosti sa svoje strane u vezi sa potpisivanjem memoranduma o saradnji sa Upravom prihoda i carina koji se odnosi na aktivnosti na prikupljanju podataka za registre od državnih organa, javnih ustanova, agencija, koncesionara, jedinica loklane samouprave i drugih ovlašćenih institucija kako bi isti predstavljali pouzdan osnov za sagledavanje poljoprivrednih prilika u Crnoj Gori i vođenje politike razvoja u oblasti poljoprivrede.</td><td>Ocjena subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>Odjeljenje za ekonomske analize i tržište</td><td>UFR – u fazi realizacije</td></tr>
<tr><td>Rok za realizaciju aktivnosti:</td><td rowspan="2">Ocjena DRI:</td></tr>
<tr><td>31. decembar 2022. godine</td></tr>
<tr><td>Rok za izvještavanje DRI:</td><td>DR – djelimično realizovana</td></tr>
<tr><td>(7)</td><td colspan="5">Obrazloženje subjekta revizije: Ministartsvo već ima potpisan memorandum sa MONSTAT-om, sa kojim razmjenjuje statističke podatke. Ovo ministarstvo je još 2018. iniciralo potpisivanje memoranduma o saradnji sa organom uprave zaduženim za carinu, kako bi se u realnom vremenu razmjenjivali podaci o uvozi i izvozu, odnosno količini i vrijednosti razmjene poljoprivrednih proizvoda. Razlog zašto Memorandum još uvijek nije potpisan jeste nadogradnja Carinskog informacionog sistema, koji će imati potrebne sigurnosne mjere pri pristupu. Očekuje se da će u drugoj polovini 2024. godini biti potpisan memorandum.</td></tr>
<tr><td>(8)</td><td colspan="5">Dostavljena dokumentacija: Nacrt Memoranduma i saradnji sa Upravom prihoda i carina</td></tr>
<tr><td>(9)</td><td colspan="5">Komentar DRI</td></tr>
</table>

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
3.	Intenzivira aktivnosti na uspostavljnju IACS sistema i obezbijedi primjenu postojećeg integrisansanog kontrolnog sistema koji obezbjeđuje sistematske provjere aplikacija poljoprivrednih proivođača i koji je sastavni dio IACS sistema, za mjere agrarne politike koje su utvrđene agrobudţetom za tekuću godinu.	RPG – u toku je prikupljanje ponuda za „Razvoj softvera za harmonizovane EU registre“ jedna od projektnih aktivnosti je nadogradnja RPG-a u skladu sa preporukama experta SIZEP – u toku je prikupljanje ponuda za „Razvoj softvera za harmonizovane EU registre“ jedna od projektnih aktivnosti je nadogradnja SIZEP-a u skladu sa preporukama experta Evidencija zahtjeva – u toku je nadogradnja sistema u cilju usklađivanja sa EU zahtjevima Kontrola na terenu – u toku je prikupljanje ponuda za „Razvoj softvera za harmonizovane EU registre“ jedna od projektnih aktivnosti je izgradnja ovog dijela sistema Kalkulacija plaćanja – u toku je prikupljanje ponuda za „Razvoj softvera za harmonizovane EU registre“ jedna od projektnih aktivnosti je izgradnja ovog dijela sistema	Nosioci aktivnosti: Direktorat za plaćanja Rok za **realizaciju** aktivnosti: Jedna kalendarska godina prije ulaska u EU Rok za **izvještavanje** DRI:	Započete su aktivnosti na realizaciji ove obaveze. Sayber napad je onemogućio veći napredak, pa je evidentno i kašnjenje.	Ocjena subjekta revizije: NR- u fazi realizacije Ocjena DRI: UFR- u fazi realizacije
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: Direktorat za plaćanja implementira IAKS mjere kroz sistem Evidencije zahtjeva, čime je uspostavljen jedinstveni zahtjev, koji je u značajnoj mjeri u skladu sa EU zahtjevima. Unakrsne provjere se vrše između RPG-a, SIZEP-a i ŽR-a tokom podnošenja zahtjeva. Završena je nadogradnja 2 koja je bila vezana za GSAA. Tokom nadogradnje sistem se osposobljava da sa što manjim uticajem eksternih firmi možemo kreirati kampanju i mjere unutar kampanje. Ovim su dodate sledeće funkcionalnosti: parametrizacija svih šifrarnika, parametrizacija ček listi, označavanje aktivnih šifrarnika, kreiranje grupa zasada u okviru šifrarnika, po načinu korištenja zemljišta gdje se u okviru jedne grupe dodaj i/ili, ovo postoji i sada ali po kulturi, povezivanje uslovnosti između biljne i životinjske proizvodnje, dodavanje držaoca				

	i vlasnika kod životinja, dodavanje koda za naziv mjere podrške i kod mjere podrške, ABB nomenklatura, izvor finansiranja, budžetska stavka i funkcionalnosti koje se odnose na period trajanja obaveza. Tender kojim su planirane ove aktivnosti nije realizovan. Novim tenderom Razvoj softvera za harmonizovane EU registre za koji je Ugovor potpisan i za koji je realizacija u toku planirano je da se u narednih 12 mjeseci unaprijedi IACS sistem u sledećim dijelovima: - nadogradnja RPG-a u skladu sa preporukama experta - nadogradnja SIZEP-a u skladu sa preporukama experta - nadogradnja Evidencije zahtjeva GSAA a u skladu sa preporukama experta - razvoj i integracija nedostajućih registara u ministarstvu: vinograda, maslinjaka, voća, organske proizvodnje i šema kvaliteta u skladu sa preporukama eksperta. U cilju usklađivanja politike i sistema Ministarstva sa EU zahtjevima (uspostavljanje IACSa i funkcionalne Agencije za plaćanje) od 1. februara počeo je twinning projekat Strengthening Capacities in Agricultural and Rural Development Sector for Common Agricultural Policy Implementation. Projekat sprovodi konzorcijum Austrija, Francuska, Mađarska i Slovenija u trajanju od 30 mjeseci. Misije koje se definisane projektom se odvijaju planiranim redosledom.
(8)	Dostavljena dokumentacija: - Ugovor br: MNE –MIDA S2-8820-ME-RFBI-G-23-1.2.1.1.6. Razvoj softvera za harmonizovane EU registre. - Ugovor broj MNE-MIDA S2-8820-ME-DS-G-21-1.2.1.1.3 Dodatna nadogrdadnja postojećeg GSSA softvera novim mogućnostima za administrativnu kontrolu.
(9)	Komentar DRI

<table>
<tr><th>Tačka nalaza</th><th>Preporuka DRI</th><th>Planirane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Rokovi</th><th>Realizovane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Status **</th></tr>
<tr><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td><td>(5)</td><td>(6)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">4.</td><td rowspan="5">Uredi evidencije kojima raspolažu operativno odgovorne osobe za implementaciju mjera agrobudžeta, a koje se odnose na sredstva koja su poljoprivredna gazdinstva stekla kroz postupke realizacije agranih mjera utvrđenih Agrobudžetom (utvrdi način i postupak obrade podataka i čuvanja evidencija na način da iste predstavljaju pouzdan osnov za naknadne provjere i kontrole korišćenja navedenih sredstva).</td><td rowspan="5">Kreiranje procedura kojima će se osigurati način i postupak obrade podataka i čuvanja evidencija na način da iste predstavljaju pouzdan osnov za naknadne provjere i kontrole korišćenja navedenih sredstva</td><td>Nosioci aktivnosti:</td><td rowspan="5">Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je otpočelo kreiranje procedura. Agrobudžetom se kreiraju procedure na način što se imenuju operativno odgovorni službenici za implementaciju mjera Agrobudžeta. Nakon toga službenici vode evidencije o implementaciji mjera Agrobudžeta. MPŠV je formiralo Radnu grupu za Izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Predmetnim izmjenama predvidjeće se pravni osnov za uspostavljanje Registra korisnika mjera podsticaja.</td><td>Ocjena subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</td><td>UFR- u fazi realizacije</td></tr>
<tr><td>Rok za realizaciju aktivnosti:</td><td rowspan="2">Ocjena DRI:</td></tr>
<tr><td>1. mart 2023.</td></tr>
<tr><td>Rok za izvještavanje DRI:</td><td>NR- nije realizovana</td></tr>
<tr><td>(7)</td><td colspan="5">Obrazloženje subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>(8)</td><td colspan="5">Dostavljena dokumentacija:
Rješenje za sprovođenje mjera agrarne politike, broj: 05-307/22-1834/8 od 11. maja 2023. godine.
Rješenje o obrazovanju radne grupe za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju (broj: 04-307/24-13116/1 od 19. juna 2024. godine).</td></tr>
<tr><td>(9)</td><td colspan="5">Komentar DRI

Preporuka može promijeniti status nakon usvajanja Izmjena i dopuna Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, ukoliko isti bude predvidjao pravni osnov za uspostavljanje Registra korisnika mjera podsticaja.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Tačka nalaza</th><th>Preporuka DRI</th><th>Planirane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Rokovi</th><th>Realizovane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Status **</th></tr>
<tr><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td><td>(5)</td><td>(6)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">5.</td><td rowspan="5">Uredi evidencije o podnosiocima zahtjeva/korisnicima sredstava koji su prilikom odlučivanja o ostvarivanju prava na podsticaj u postupku finansijske provjere realnosti i osnovanosti prikazanih troškova doveli u zabludu ili naveli na pogrešan zaključak, na način da omogući da operativno odgovorna osoba za implementaciju mjere agrarne politike Ministarstva preduzme pravovremenu mjeru.</td><td rowspan="5">Objedinjavanje postojećih evidencija u jednu evidenciju o podnosiocima zahtjeva/korisnicima sredstava koja će sadržati podatke o korisnicima koji su prikazali netačne podatke i pojačati inspekcijski nadzor nad podnosiocima zahtjeva koji su u evidenciji</td><td>Nosioci aktivnosti:</td><td rowspan="5">Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je započelo kreiranje procedura, međutim, neophodno je sačekati usvajanje Agrobudžeta kako bi se imenovale operativno odgovorne osobe za implementaciju mjera Agrobudžeta. Nakon što se imenuju odgovorne osobe, biće zadužene da dostavljaju podatke Odjeljenju za ekonomske analize i tržište.MPŠV je formiralo Radnu grupu za Izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Predmetnim izmjenama predvidjeće se pravni osnov za uspostavljanje Registra korisnika mjera podsticaja. Evidencije će sadržavati i podatke o nepravilnostima,</td><td>Ocjena subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>Odjeljenje za inspekcijski nadzor</td><td>UFR- u fazi realizacije</td></tr>
<tr><td>Rok za realizaciju aktivnosti:</td><td rowspan="2">Ocjena DRI:</td></tr>
<tr><td>1. mart 2023.</td></tr>
<tr><td>Rok za izvještavanje DRI:</td><td rowspan="2">NR- nije realizovana</td></tr>
<tr><td>(7)</td><td colspan="5">Obrazloženje subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>(8)</td><td colspan="5">Dostavljena dokumentacija: Rješenje o obrazovanju radne grupe za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju broj: 04-307/24-13116/1 od 19. juna 2024. godine).</td></tr>
<tr><td>(9)</td><td colspan="5">Komentar DRI

Preporuka može promijeniti status nakon usvajanja Izmjena i dopuna Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, ukoliko isti bude predvidjao pravni osnov za uspostavljanje Registra korisnika mjera podsticaja.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Tačka nalaza</th><th>Preporuka DRI</th><th>Planirane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Rokovi</th><th>Realizovane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Status **</th></tr>
<tr><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td><td>(5)</td><td>(6)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">6.</td><td rowspan="5">Obezbijedi realizaciju mjera agrarne politike na način koji onemogućava donošenje pojedinačnih odluka koje mogu imati negativan uticaj na tržište poljoprivrednih proizvoda i koje su zasnovane na jasnim i sveobuhvatnim analizama tržišta poljoprivrednih proizvoda, Zakonu o javnim nabavkama, važećim računovodstvenim propisima i standardima i uslovima utvrđenim Agrobudžetom za tekuću godinu.</td><td rowspan="5">Uspostavljanje Agrarnog marketinško-informacionog sistema (AMIS)</td><td>Nosioci aktivnosti:</td><td rowspan="5">Ministartsvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je imalo studisjku posjetu Ministarstvu poljoprivrede R. Hrvatske u vezi sa izvještavanjem cijena poljoprivrednih proizvoda. Nakon toga sayber napad je onemogućio dalji razvoj i trenutno se čeka mogućnost hrvatskih stručnjaka da dođu u studijsku posjetu i izrade softversku specifikaciju za AMIS sistem.

Tokom 2024. godine Ministarstvo je uspostavilo sistem izvještavanja cijena poljoprivrednih proizvoda:

https://www.gov.me/clanak/122-cijene-poljoprivrednih-proizvoda

https://www.gov.me/clanak/cijene-2024-godina</td><td>Ocjena subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>Odjeljenje za ekonomske analize i tržište</td><td>UFR- realizovano</td></tr>
<tr><td>Rok za realizaciju aktivnosti:</td><td rowspan="3">Ocjena DRI:</td></tr>
<tr><td>31. decembar 2023.</td></tr>
<tr><td>Rok za izvještavanje DRI:

</td></tr>
<tr><td>(7)</td><td colspan="5">Obrazloženje subjekta revizije: AMIS je agrarni tržišni informacioni sistem koji informiše o cijenama poljoprivrednih proizvoda i repromaterijala u Crnoj Gori. Praćenje cijena planirano je da se odvija svake nedjelje. Izvještaji o maloprodajnim cijenama voća, povrća i žive stoke sa zelenih i stočnih pijaca u Crnoj Gori, kao i izvještaji o veleprodajnim cijenama voća i povrća. Izvještaj o cijenama poljoprivrednih proizvoda zemalja iz okruženja i zemalja članica EU. Objavljivaće se bilteni u kojima su sumirana dešavanja vezana za tržište u agrosektoru (poljoprivreda i agroindustrija i informacije o regulativi vezanoj za promet poljoprivrednih proizvoda u zemlji i inostranstvu.</td></tr>
<tr><td>(8)</td><td colspan="5">Dostavljena dokumentacija:
- Izvještaj sa studijskog putovanja na temu „Izvještavanje o cijenama poljoprivrednih proizvoda i implementacija CMO-a“;
- Putni nalozi službenika Ministarstva, učesnika studijske posjete.</td></tr>
<tr><td>(9)</td><td colspan="5">Komentar DRI</td></tr>
</table>

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
7.	Obezbijedi sredstva pomoći poljoprivrednim gazdinstvima i/ili socijalnim grupama stanovništva u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i/ili u saradnji sa drugim državnim organima i ista, ukoliko je potrebno, odobrava i isplaćuje u skladu sa utvrđenim kriterijumima uz uvažavanje tržišnih principa.	Kreiranje kriterijuma i procedura kojima će se osigurati način i postupak obrade zahtjeva pomoći poljoprivrednim gazdinstvima i/ili socijalnim grupama stanovništva u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i/ili u saradnji sa drugim državnim organima i ista	Nosioci aktivnosti: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Rok za **realizaciju** aktivnosti: 31. decembar 2023. godine Rok za **izvještavanje** DRI:	Ove aktivnosti biće sprovedene tokom 2024. godine, na način da će se kriterijumi i procedure definisati Agrobudžetom za 2024. godinu.	Ocjena subjekta revizije: NR- nije realizovana Ocjena DRI: NR- nije realizovana
(7)	Obrazloženje subjekta revizije:				
(8)	Dostavljena dokumentacija:				
(9)	Komentar DRI				

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
8.	Obezbijedi da Agrobudžet za tekuću godinu sadrži sve neophodne elemente utvrđene Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno da preduzme aktivnosti na uspostavljanju sistema praćenja i ocjenjivanja efekata mjera agrarne politike i mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u korišćenju sredstava podsticaja.	Uspostavljanje Agrarnog marketinško-informacionog sistema (AMIS) Uspostavljanje Sistema računovodstvenih podataka sa poljoprivrednih gazdinstava (FADN) –– već uspostavljena aplikacija za prikupljanje podataka	Nosioci aktivnosti: Odjeljenje za ekonomske analize i tržište Rok za **realizaciju** aktivnosti: 31. decembar 2023. Rok za **izvještavanje** DRI:	Aplikacija za prikupljanje FADN podataka je bila u 2023. onemogućena za korišćenje usljed sayber napada i bilo je potrebno uložiti znatne napore da se aplikacija ponovo uspostavi. Preko aplikacije za prikupljanje FADN podataka prikupljeni su podaci sa 34 gazdinstva. Podaci su validirani i dostavljeni Evropskoj komisiji na dalju validaciju. Nakon toga Ministarstvo će moći da koristi podatke za kreiranje poljoprivredne politike. Ministarstvo je uspostavilo FADN sistem: https://www.gov.me/clanak/113-fadn https://fadn.gov.me/home Ministarstvo izvještava o cijenama poljoprivrednih proizvoda: https://www.gov.me/clanak/122-cijene-poljoprivrednih-proizvoda https://www.gov.me/clanak/cijene-2024-godina	Ocjena subjekta revizije UFR – realizovano Ocjena DRI: DR- djelimično realizovana
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: FADN predstavlja sakupljanje podataka iz oblasti poljoprivrede na mikro nivou. To nije samo jedan od zahtjeva Evropske Unije, već predstavlja osnovu za donošenje nacionalnih poljoprivrednih politika na osnovu tih podataka. Ovi podaci promovišu transparentnost u poljoprivredi i pojačavaju međunarodnu pregovaračku poziciju Crne Gore. Naime, ovaj sistem omogućava praćenje poslovnih promjena na poljoprivrednim gazdinstvima tokom godine, što poljoprivrednim proizvođačima omogućava da uspješnije rukovode svojim poslovanjem, a kreatorima poljoprivredne politike pruža mogućnost da ocijene efekte sprovedenih mjera. Zahvaljujući ovakvom sistemu za praćenje određenih ekonomskih pokazatelja, podaci koji će se pratiti na poljoprivrednim gazdinstvima biće jednako uporedivi sa poljoprivrednim gazdinstvima kako u regionu, tako i u Evropi. FADN sistem na nivou EU nadgleda FADN odbor i sastoji se od predstavnika FADN agencija država članica. Složen proces uspostavljanja FADN sistema zahtijeva višegodišnje planiranje i koordinaciju rada velikog broja učesnika uz podršku svih odgovarajućih institucija. Zbog toga, FADN istraživanje obuhvata čitav obim aktivnosti na poljoprivrednom gazdinstvu. Pored toga, njime se takođe prikupljaju podaci o aktivnostima gazdinstva koje nijesu vezane za poljoprivrednu proizvodnju (kao što su turizam, šumarstvo,				

	pružanje usluga mehanizacijom i sl.). Poljoprivredno gazdinstvo u FADN sistemu je komercijalno poljoprivredno gazdinstvo koje ostvaruje dohodak u poljoprivrednoj djelatnosti, dobrovoljno učestvuje u FADN sistemu i daje podatke koji se prikupljaju FADN istraživanjem. Komercijalna poljoprivredna gazdinstva su ona poljoprivredna gazdinstva dovoljno velika da osiguraju glavnu aktivnost poljoprivrednika i nivo prihoda dovoljnu za održavanje vlastite egzistencije i egzistencije porodice. U prosjeku, sa jednog poljoprivrednog gazdinstva se prikupi 1.000 podataka i isti se unose u softversku aplikaciju. Glavna prednost aplikacije jeste ta, da su svi unešeni podaci sačuvani u sistem, kontrolišu se automatski i vrlo lako se dolazi do analize podataka koji su unešeni u sistem. Svi rezultati mogu se u formi excela preuzeti sa aplikacije i koristiti u sačinjavanju izvještaja. Broj operacija aplikacije je veoma raznovrstan, što olakšava posao obrade i dostavljanja podataka EK. Podaci iz aplikacije moraju biti unešeni u skladu sa FADN metodologijom, odnosno uputstvima koja su propisana od strane EK i koja su univerzalna za svaku državu članicu. AMIS je agrarni tržišni informacioni sistem koji informiše o cijenama poljoprivrednih proizvoda i repromaterijala u Crnoj Gori. Praćenje cijena planirano je da se odvija svake nedjelje. Izvještaji o maloprodajnim cijenama voća, povrća i žive stoke sa zelenih i stočnih pijaca u Crnoj Gori, kao i izvještaji o veleprodajnim cijenama voća i povrća. Izvještaj o cijenama poljoprivrednih proizvoda zemalja iz okruženja i zemalja članica EU. Objavljivaće se bilteni u kojima su sumirana dešavanja vezana za tržište u agrosektoru (poljoprivreda i agroindustrija i informacije o regulativi vezanoj za promet poljoprivrednih proizvoda u zemlji i inostranstvu.
(8)	Dostavljena dokumentacija:
(9)	Komentar DRI

<table>
<tr><th>Tačka nalaza</th><th>Preporuka DRI</th><th>Planirane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Rokovi</th><th>Realizovane aktivnosti subjekta revizije</th><th>Status **</th></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td rowspan="6">9.</td><td rowspan="6">Obezbijedi sistem izvještavanja u skladu sa uslovima i rokovima utvrđenim Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju, na način da izvještaji predstavljaju jasnu i sveobuhvatnu sliku o utrošku sredstva i realizaciji utvrđenih ciljeva u oblasti poljoprivrede.</td><td rowspan="6">Priprema Izvještaja o stanju u sektoru poljoprivrede i prehrane u Crnoj Gori (Green report - Zeleni izvještaj)</td><td>Nosioci aktivnosti:</td><td rowspan="6">Iako je postavljen rok 1. septembar 2024. godine, izvjesno je da se rok neće ispoštovati jer je prolongiran Popis poljoprivrede, a osnova za taj izvještaj su novi podaci koji do tada neće biti na raspolaganju.</td><td>Ocjena subjekta revizije:</td></tr>
<tr><td>Odjeljenje za ekonomske analize i tržište</td><td>NR- nije realizovana</td></tr>
<tr><td>Rok za realizaciju aktivnosti:</td><td></td></tr>
<tr><td>1. septembar 2024.</td><td>Ocjena državnog revizora:</td></tr>
<tr><td>Rok za izvještavanje DRI:</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>NR- nije realizovana</td></tr>
<tr><td>(7)</td><td colspan="5">Obrazloženje subjekta revizije: Izvještaj o sektoru poljoprivrede i prehrane u Crnoj Gori (Green report - Zeleni izvještaj) planirano je da se pripremi nakon uspostavljanja AMIS i FADN sistema. „Zeleni izvještaj“ informiše o stanju u poljoprivredi, prehrambenom sektoru i šumarstvu, o godišnjem razvoju, proizvodnji i tržištu, ekonomskoj i finansijskoj situaciji poljoprivrednog sektora, ruralnom razvoju, regionalnom razvoju i o položaju sektora poljoprivrede i hrane u Crnoj Gori.</td></tr>
<tr><td>(8)</td><td colspan="5">Dostavljena dokumentacija:</td></tr>
<tr><td>(9)</td><td colspan="5">Komentar DRI</td></tr>
</table>